

**ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕС АНАЛІТИКИ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

канд. фіз.-мат. наук,

доц. Остафійчук П. Г.

" _____ " _____ 2018 р.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Робоча програма навчальної дисципліни

БАЗОВА ДИСЦИПЛІНА

Освітній кваліфікаційний рівень "Бакалавр".

Спеціальність 242 "Туризм".

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК-2018

Організація рекреаційних послуг: робоча програма навчальної дисципліни. Освітній кваліфікаційний рівень "Бакалавр". Спеціальність 242 "Туризм". Галузь знань 24 "Сфера обслуговування" / Укладач: Жирак Л.М. Івано-Франківськ: Університет Короля Данила, 2018. – 11 с.

Рецензенти:

Смаль І. В. – канд. географ. наук, доц.
(ПВНЗ Університет Короля Данила);

Ілин Л. М. – канд. істор. наук, доц.
(ПВНЗ Університет Короля Данила)

*Рекомендовано кафедрою туризму
та готельно-ресторанної справи
Університету Короля Данила
(протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.)*

*Обговорено і схвалено на
засіданні Вченої ради
Університету Короля Данила
(протокол № 1 від «27» вересня 2018 р.)*

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація рекреаційних послуг» є вивчення особливостей природних рекреаційних ресурсів та їх застосування у оздоровленні населення; ознайомлення з методами оздоровлення у курортних і рекреаційних закладах.

Основними **завданнями**, які мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є: засвоєння теоретичних і практичних засад організації рекреаційних послуг; набуття навичок аналізу і планування діяльності підприємств, що мають надавати рекреаційні послуги; засвоєння механізму обрання ефективної правової форми функціонування підприємства рекреаційного типу з урахуванням стартових можливостей та дозволів на види діяльності; надбання практичних навичок в організації рекреаційних послуг.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти, слухачі, студенти повинні **знати**:

- організаційну і територіальну структуру, проблеми і перспективи розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні; умови та чинники формування рекреаційної діяльності; фактори, що сприяють розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні;

- загальну характеристику курортної рекреаційно-туристичної сфери, зокрема окремі спортивно-рекреаційні вправи;

- особливості кліматолікування та кліматичні чинники проведення рекреації; специфіку організації аеротерапії, геліотерапії, таласотерапії, мікротерапії, аероіонотерапії, аерофітотерапії, морської цілодобової аеротерапії, цілодобової спелеотерапії тощо; лікувальний ефект континентального клімату степів і лісів, приморського, середньо- і високогірного клімату;

- загальну характеристику, лікувальні, хімічні, температурні й механічні фактори, класифікацію мінеральних вод України;

- загальні властивості пелоїдів, основні типи лікувальних грязей; особливості пелоїдолікування (грязелікування), парафінолікування, озокеритолікування, бішофітотерапії, нафталанолікування;

- загальні особливості дієтичного харчування та особливості організації харчування в санаторно-курортних закладах;

- особливості організації електролікування, світлолікування, ультразвукової терапії, лікування механічними факторами тощо;

- особливості використання психотерапії, альтернативних традиційних та нетрадиційних методів лікуально-рекреаційної діяльності;

- застосування СПА-технологій у відновлювальній медицині та курортології, їх стан та перспективи розвитку в Україні;

особливості фізичної реабілітації у рекреаційній діяльності.

вміти:

- = застосовувати набуті теоретичні знання та вміння у практичній роботі;
- = аналізувати наявні рекреаційні ресурси для потреб оздоровлення населення;
- комплексно вивчати окремі аспекти природного середовища для потреб організації відпочинку населення.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни як («Рекреалогія», «Рекреаційна географія», «Туристичні ресурси України», «Туристське краєзнавство», «Технологія туристської діяльності», і є підґрунтям для вивчення дисциплін туристського циклу.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, код та найменування спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6	Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти та освітньо-кваліфікаційної програми за усіма спеціальностями	Нормативна (за вибором)	
Кількість розділів – 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 2		Лекції	
		36 год.	
		Семінарські	
		36 год.	
		Практичні	
		Самостійна робота	
		108 год.	
Вид контролю:			
Екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/1

для заочної форми навчання – 1/2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням есе;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Організація рекреаційної діяльності на базі природних рекреаційних ресурсів.

Тема 1. Сутність рекреаційної діяльності.

Індустрія туризму – основа розвитку національного ринку туристичних послуг. Аналіз проблеми організації оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні. Оздоровчо-рекреаційні ресурси України. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Територіальна організація рекреаційної діяльності в Україні. Умови та чинники формування рекреаційної діяльності. Фактори, що сприяють розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні. Проблеми і перспективи розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні. Стратегія розвитку оздоровчо-рекреаційної діяльності в Україні.

Термінологія рекреаційної діяльності. Міжнародні терміни і поняття у сфері рекреаційної діяльності. Законодавча база рекреаційної діяльності.

Види рекреаційної діяльності, поняття рекреаційної діяльності. Рекреаційні потреби. Види, ознаки рекреаційної діяльності.

Тема 2. Рекреаційна послуга як складова сфери послуг.

Рекреаційна послуга як найбільша складова сфери послуг. Види рекреаційних послуг. Якість рекреаційних послуг. Стандарти якості. Рекреаційні мотиви, потреби. Види рекреаційних послуг. Якість рекреаційних послуг в Україні.

Ринок рекреаційних послуг. Рекреаційна діяльність в Україні – стан, проблеми і перспективи розвитку. Рекреаційна діяльність в межах Карпатського регіону.

Тема 3. Курортологія в системі рекреаційної діяльності.

Курортна система та її особливості. Загальна характеристика курортної рекреаційно- туристичної сфери. Зародження і розвиток курортів. Класифікація курортів України. Територіальний поділ курортів. Рекреаційні ресурси курортів України.

Окремі спортивно-рекреаційні вправи. Пішохідний туризм або трекинг. Нордична ходьба. Фітнес. Різновиди бігу і стрибків. Веслування. Пересування на лижах. Катання на ковзанах. Їзда на велосипеді. Аквааеробіка. Аквафітнес. Аквастеп. Акваджогінг.

Тема 4. Кліматолікування.

Особливості кліматолікування. Кліматичні чинники проведення рекреації. Аеротерапія. Геліотерапія. Таласотерапія. Мікротерапія. Аероіонотерапія. Аерофітотерапія. Морська цілодобова аеротерапія. Цілодобова спелеотерапія. Лікувальний ефект континентального клімату степів і лісів, приморського, середньо- і високогірного клімату. Кліматичні курорти України. Кліматичні курорти Карпат. Світові кліматичні курорти.

Тема 5. Бальнео- та водолікування.

Лікувальна дія прісної води. Гідротерапія. Визначення та головні поняття бальнеології. Загальна характеристика мінеральних вод України. Лікувальні фактори мінеральних вод. Хімічний фактор. Температурний фактор. Механічний фактор. Класифікація мінеральних вод. Вуглекислі мінеральні води. Сульфідні мінеральні води. Залізисті і миш'яковисті мінеральні води. Кремнієві мінеральні води. Бромні, йодо-бромні та йодні мінеральні води. Радіоактивні (радонові) води. Мінеральні води з підвищеним вмістом органічних речовин. Борні мінеральні води. Група вуглекислих гідрокарбонатних натрієвих вод. Група вуглекислих маломінералізованих гідрокарбонатних кальцієвих та магнієво-кальцієвих мінеральних вод. Вуглекислі хлоридно-гідрокарбонатні води. Бальнеологічні курорти Європи. Бальнеологічні курорти України. Бальнеологічні курорти Карпат.

Тема 6. Пелоїдотерапія та глинолікування.

Загальні властивості пелоїдів. Основні типи лікувальних грязей. Сапропелі. Мулові сульфідні пелоїди. Штучні пелоїди. Охорона пелоїдів. Пелоїдолікування (грязелікування). Парафінолікування. Озокеритолікування. Бішофітотерапія. Нафталанолікування.

Тема 7. Рекреаційно-оздоровча діяльність в межах Карпатського регіону.

Рекреаційна система Карпатського регіону. Рекреаційний потенціал Карпат. Курорти Карпат. Напрями використання рекреаційних ресурсів Карпат. Основні туристичні маршрути Карпатського регіону. Рекреаційно-оздоровчі тури в межах регіону. Санаторно-курортна галузь Карпат.

Змістовий модуль 2.

Організація оздоровлення населення на базі стаціонарних рекреаційних закладів

Тема 8. СПА-технології у відновлювальній медицині та курортології: стан та перспективи розвитку в Україні.

Загальні положення та визначення СПА-технології. Типи СПА-курортів. Напрямки СПА-програм в Україні. Інтеграція СПА-концепції в санаторно-курортне лікування в Україні. Спа-курорти Європи. Спа-курорти Карпатського регіону.

Тема 9. Термотерапія в системі рекреаційно-санаторного оздоровлення.

Термотерапія, парафінотерапія, озокеритолікування, нафталанотерапія. Термотерапія: поняття, сутність, різновиди. Парафінолікування. Озокеритолікування. Лікування парю. Різновиди парних. Російська, фінська парна. Хаммам. Офуро.

Тема 10. Альтернативні методи лікування.

Фітотерапія, апітерапія. Цілющі властивості й хімічний склад глини. Арттерапія, ігротерапія, фізіопунктура, голкотерапія, акупресура, сонопунктура, фармакопунктура, круопунктура, ампелотерапія і енотерапія, фітоаромотерапія, стоунтерапія, гірудотерапія, дельфінотерапія, кумисолікування.

Психотерапія в системі надання рекреаційних послуг. Тілесно-орієнтована психотерапія. Когнітивна психотерапія. Екзистенціальна психотерапія. Психоаналіз. Гештальт-терапія. Недирективний гіпноз. Фізіопунктура. Голковколювання. Багатоголковий масаж. Акупресура. Магнітопунктура. Металопунктура.

Ультрафонопунктура. Фармакопунктура. Сонопунктура. Електропунктура та електроакупунктура. Фотопунктура. Лазеропунктура. Термопунктура. Кріопунктура. Біорезонансна терапія. Термопунктура. Фітоароматерапія. Ампелотерапія і енотерапія. Енотерапія. Глинолікування. Псаммотерапія. Стоунтерапія. Гірудотерапія. Апітерапія. Іпотерапія. Кумисолікування. Використання лікувальних ефектів собак і інших домашніх тварин. Дельфінотерапія.

Тема 11. Фізична реабілітація (масаж, ЛФК, механотерапія).

Механізми тонізуючого впливу фізичної реабілітації. Механізми трофічної дії. Механізми формування функціональних компенсацій. Гімнастичні вправи. Дихальні вправи. Їзда на велосипеді. Процедура (заняття) лікувальної гімнастики. Методи проведення процедур лікувальної гімнастики. Ранкова гігієнічна гімнастика. Різновиди лікувальної ходьби. Механотерапія. Класифікація механотерапевтичних апаратів. Тренувально-оздоровчі заходи. Гімнастику у воді. Дозування фізичного навантаження у ФР. Планування та облік лікувального впливу фізичних вправ. Режими рухової активності. Лікувальне плавання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.		л	п	с	с.р.
1										
Модуль 1. Організація рекреаційної діяльності										
Тема 1. Сутність рекреаційної діяльності	14	2		2	10					
Тема 2. Рекреаційна послуга як складова сфери послуг	14	2		2	10					
Тема 3. Курортологія в системі рекреаційної діяльності	12	4		4	8					
Тема 4. Кліматолікування	14	2		2	10					
Тема 5. Бальнео- та водолікування	18	4		4	10					
Тема 6. Пелоїдотерапія	14	2		2	10					
Тема 7. Рекреаційно-оздоровча діяльність в межах Карпатського регіону	14	4		4	10					
Разом за розділом 1	100	20		20	68					
Модуль 2. Організація оздоровлення населення на базі стаціонарних рекреаційних закладів										
Тема 8. СПА-технології у відновлювальній медицині та курортології: стан та перспективи розвитку в Україні	16	4		4	8					
Тема 9. Термотерапія в системі рекреаційно-санаторного оздоровлення.	12	2		2	8					
Тема 10. Альтернативні методи лікування та оздоровлення на курортах	16	4		4	8					
Тема 11. Фізична реабілітація в системі рекреаційних послуг	12	2		2	8					
Тема 12. Рекреаційно-оздоровчі тури.	16	4		4	8					
Разом за модулем 2	72	16		16	50					
Разом	120	36		36	108					
Усього годин	120	36		36	108					

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела:

Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України. (Основний закон України).
2. Закон України «Про внесення змін до закону України «Про туризм», від 18 листопада 2003 року, № 1282- IV.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» від 16 грудня 2001 р.
4. Закон України “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” // <http://www.rada.gov.ua> – 12.03.2005.
5. Закон України “Про курорти” // <http://www.rada.gov.ua> – 12.03.2005.
6. Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності” // <http://www.rada.gov.ua> – 12.03.2005.
7. ДТСУ ISO 9004-2-96 – «Управління якістю та елементи системи якості». 12. Гуляев В.Г. Организация туристской деятельности. Учебное пособие. – М.: Нолидж – 1996. – 312 с.
8. Емельянов Б.В. Экскурсоведение: Учебник. – 5-е изд. – М.: Советский спорт, 2004. – 216 с.
9. Журавель В.И. Основы менеджмента в системе здравоохранения. - К., 1994. - 336 с.
10. Куценко В. І., Трілленберг Г. І. Сфера охорони здоров'я: соціально- економічні та регіональні аспекти. — К., 2005. — 367 с.
11. Менеджмент туризма: Туризм как объект управления: Учебник. Под. ред. Квартальнова В.А. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 302с.:
12. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник/ М. Писаревський, А. А. Рябев ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 286 с.
13. Сухан В. С. Кліматологія і кліматотерапія: методичні рекомендації/ С. Сухан. – Ужгород : ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2012. – 60 с.
14. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посібник/В. Н. Фоменко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
15. Чагайда І. М., Грибакова С. В. Екскурсознавство. Навчальний посібник. – К.: “Кондор”, 2004. – 204 с.

Додаткові джерела:

16. Бобкова А.Г. Правовое обеспечение рекреационной деятельности. – Донецк: Юго- Восток, 2000. – 308 с.
17. Гладун З.С. Державне управління в галузі охорони здоров'я. - Т.: Укрмедкнига, 1999. – 312 с.
18. Загальні питання фізіотерапії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/sport_medic/lectures_stud/uk/med/lik/p tn/, вільний. – Назва з екрана.
19. Лікувальні грязі та пелоїдолікування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sanikur.com/uk/4/22/25/>, вільний. – Назва з екрана.